

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla dr. Balassa Tibor ügyvéd által képviselt felperesnek a Martonyi és Kajtár Ügyvédi Iroda és a Burger Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Fejér Megyei Bíróság 2008. április 7. napján kelt 15.G.40.052/2005/35. számú ítélete ellen a felperes részéről benyújtott fellebbezés és az alperes részéről benyújtott csatlakozó fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezéssel támadott rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 180.000,- (Egyszáznyolcvanezer) Ft másodfokú rész költséget; fizessen meg továbbá az államnak - az állami adóhatóság felhívására - az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 600.000,- (Hatszázezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés és a csatlakozó fellebbezés elbírálása szempontjából irányadó tényállás szerint a felperesi jogelőd 1992. óta foglalkozik Ford gépjárművek forgalmazásával és szervizelésével. Korábbi szerződését az alperes (korábbi nevén

F.H. Kft.) 1996. január 1-jén, április 30-ra felmondta azzal, hogy Magyarországon a kereskedői hálózatot a jövőben fő- és alkereskedői formában fogják működtetni. Ennek megfelelően a felperes 1996. február 1-jén a perben nem álló **F.Sz. Kft.**-vel mint főkereskedővel határozatlan idejű alkereskedői szerződést kötött, Ford típusú gépjárművek forgalmazására és szervizelésére. A megállapodás 11. pontja szerint azt a főkereskedő a Ford előzetes hozzájárulásával, továbbá az alkereskedő hat hónapos felmondási idővel bármikor indokolás nélkül felmondhatja.

A megállapodást az alperes jóváhagyta.

A szintén perben nem álló **A. Kft.** mint a Ford hálózat másik főkereskedője 1997. végén alkereskedői szerződés tervezetet küldött a felperesi jogelődnek azzal, hogy a kereskedői hálózat területi alapon történő átszervezése miatt szerződést csak vele köthet. A felperesi jogelőd ügyvezetője 1997. december 5-i levelében arról tájékoztatta az **A. Kft.**-t, hogy egyfelől érvényes alkereskedői megállapodása van a **Sz. Kft.**-vel, másfelől a tervezet ránézve az alperes szerződési típusában foglaltaknál előnytelenebb feltételeket tartalmaz, így azt nem fogadja el. Az **A. Kft.** és a felperesi jogelőd között megállapodás nem jött létre.

Az alperes 1997. december 18-i levelében felszólította a felperes jogelődjét működésének megszüntetésére, és a Ford hivatalos jelzések eltávolítására arra hivatkozással, hogy miután az **A. Kft.**-vel a felperes nem kötött szerződést, kereskedői tevékenységét a továbbiakban nem támogatják.

A felperesi jogelőd december 30-i levelében jelezte az alperesnek, hogy érvényes szerződése van a **Sz. Kft.**-vel, ugyanakkor az **A. Kft.** ajánlatát annak hátrányos tartalma miatt nem fogadta el.

Az alperes az 1998. január 26-i, március 13-i és március 25-i leveleiben megismételve álláspontját többször felszólította a felperesi jogelődöt jogosulatlan tevékenységének beszüntetésére.

A **Sz. Kft.** az 1999. július 15-én kelt levelében hat hónapos felmondási idő mellett felmondta a felperessel kötött szerződéses viszonyt.

A felperesnek hosszútávú szerződéses kapcsolata volt az **O. T. Rt.**-vel az Rt. Ford Transzit típusú gépjárműflottájának szervizelésére. Az **O. T. Rt.** 1998. január 21-én a jogviszonyt azzal mondta fel, hogy bár a felperes munkájával elégedett, azonban azt a tájékoztatást kapták az alperestől, hogy a felperes már nem tagja a Ford hálózatának, ezért garanciális szervizelést nem végezhet.

A felperesi jogelőd az 1999. július 19-i megállapodásban engedményezte az alperessel szemben fennálló kártérítési követeléseit a felperesre.

A felperes a keresetét 2001. május 3. napján nyújtotta be eredetileg a Budapesti II. és III. Kerületi Bírósághoz, és azt az eljárás során többször módosította. Végleges keresetét a Fejér Megyei Bírósághoz 2006. szeptember 21. napján érkeztetett 8. sorszámú beadványában az alábbiak szerint terjesztette elő.

Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 13.500.000,- Ft tőke és ezen összeg után 2000. január 15. napjától számított késedelmi kamata, valamint a perköltség megfizetésére.

A tőkeösszegből 10.000.000,- Ft-ot vagyoni, 3.500.000,- Ft-ot nem vagyoni kártérítés jogcímén igényelt. Keresete jogalapjaként a Ptk. 339. §-át, 355. § (4) bekezdését, 301. § (1) bekezdését, az 1996. évi LVII. törvény (Tpv.) 2. és 3. §-ait,

valamint 4. § (1) bekezdését, 86. § (2) bekezdését, valamint 88. § (3) bekezdését jelölte meg. Keresetét arra alapította, hogy az alperes jogellenes magatartása eredményeként törölték a felperest a Ford hivatalos márkakereskedők sorából. Az alperes abban a helyzetben volt, hogy meghatározhatta, melyik főkereskedőkkel köt közvetlenül szerződést, illetve, hogy a főkereskedők mely alkereskedőkkel kerülhetnek szerződéses kapcsolatba, ugyanakkor a felperesi jogelőd és az alperes között nem volt szerződéses jogviszony. Nem vitás, hogy a **F.Sz. Kft.**-nek a szerződés 11. pontja értelmében jogában állt a jogviszony hat hónapra történő felmondása, azonban annak hatályosulását megelőzően az alperes olyan magatartást tanúsított, amely 1998-tól kezdve ellehetetlenítette a felperes Ford márkakereskedőként, illetve szervízként való működését. Alaptalanul szólította fel a leveleiben a felperesi jogelődöt arra, hogy szüntesse meg a tevékenységét, mivel ekkor még érvényes szerződése volt a **Sz. Kft.**-vel. Maga az alperes is elismerte a felperesi jogelődhöz címzett 2000. július 4-én kelt levelében, hogy a **F.Sz. Kft.** felmondása következtében az alkereskedői szerződés csak 2000. január 15. napján szűnt meg.

Ehhez képest jogellenes volt az alperes azon magatartása, hogy az érdeklődő ügyfeleknek már az ezt megelőző időszakban olyan tájékoztatást adott, miszerint a felperes nem Ford képviselő, illetve törölte a felperesi jogelődöt a márkakereskedői listáról.

A 10.000.000,- Ft-ban megjelölt vagyoni károsodás a felperest azáltal érte, hogy az **O. T. Rt.** 1998. január 21-én felmondta a felperesi jogelőddel fennálló szerződéses jogviszonyát, és ezáltal a 80-100 gépjárműből álló flottájának garanciális és egyéb javításait a felperesi jogelőd már nem végezhetette.

A 3.500.000,- Ft-ban megjelölt nem vagyoni károsodás azáltal érte a felperesi jogelődöt, hogy az alperes közrehatása, magatartása révén kialakult negatív megítélése kihatott a vállalkozásra és annak ellehetetlenüléséhez, végül felszámolásához vezetett.

Az alperes a módosított keresetre tett ellenkérelmében annak elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

A Tpvt.-re alapított kereseti kérelem kapcsán elsődlegesen elévülésre hivatkozott, mivel ezt a jogcímet a felperes első ízben csak a 2006. február 7-i keresetváltoztatásában jelölte meg. Érdemben is megalapozatlannak találta a Tpvt.-re alapított igényt, mivel a Tpvt. 3. §-a megköveteli a versenytársi viszonyt és az alperes a felperesi jogelődnek sem volt versenytársa. Az üzleti titok sérelmével kapcsolatosan a felperes tényállást sem adott elő.

A Ptk. 339. §-ára alapított kártérítési igény kapcsán a kereset elutasítását szintén annak megalapozatlansága miatt kérte. Vitatta, hogy az alperes jogellenes magatartást tanúsított volna. Előadta, hogy nincs olyan márkakereskedői lista, amelyre a felperes a keresetében hivatkozott. A felperes nem bizonyította, hogy kiknek, mikor, milyen tájékoztatást adott az alperes, amellyel összefüggésben őt károsodás érte. Ezen túl a felperes 10.000.000,- Ft kárösszegre vonatkozó levezetése egyrészt nem érthető, másrészt kizárólag a felperes tényelőadása, azt semmilyen bizonyítékokkal nem támasztotta alá. Tekintve azonban, hogy a kártérítés jogalapja sem bizonyított, az összecszerűség tekintetében főlegesen a

bizonyítási eljárás lefolytatása. Hiányzik az okozati összefüggés is, mert a felperesi jogelőd esetleges vesztesége a rendes üzleti kockázat körébe tartozik. Végül arra hivatkozott, hogy az alperes még a kártérítés egyéb feltételeinek bizonyítottsága esetén sem tartozna felelősséggel, mert úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható. Miután a felperes nem kötött az **A. Kft.**-vel alkereskedői szerződést, amely kft. területileg a felperes „föle” tartozott, és a **Sz. Kft.** ügyvezetője az alperest úgy tájékoztatta, hogy nincs szerződéses jogviszonya a felperesi jogelőddel, nem járt el felróható módon az alperes még abban az esetben sem, ha a bíróság a felperes előadását bizonyítottnak is tekintetné.

A 2006. október 16. napján tartott tárgyaláson készült 11. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvi végzésben az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (3) bekezdésére történt tájékoztatásra is figyelemmel felhívta a felperest - egyebek mellett - hogy a kár összegére vonatkozó dokumentumokat csatoljon és terjesszen elő bizonyítási indítványt. Figyelmeztette a Pp. 141. § (6) bekezdésében foglaltakra, arra, hogy amennyiben a felhívásnak 15 napon belül nem tesz eleget a bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján dönt. A 28/I. sorszámú végzésében - melyet a felperes jogi képviselője 2007. december 19-én vett át - ismételten felhívta, hogy dokumentumokkal, egyéb módon az elmaradt szerződéssel kapcsolatosan terjesszen elő bizonyítási indítványt, (mely kocsikat hogyan szervizelték, milyen munkadíjjal, anyagköltséggel, autónként kimunkálva), mert a bíróság nem tudja a felperes által indítványozott igazságügyi szakértőt kirendelni.

A 2007. január 17. napján tartott tárgyaláson a felperes jogi képviselője úgy nyilatkozott, hogy a 10.000.000,- Ft kár a felperesi jogelődöt 2000. január 15-ig érte, a számítás alapja az, hogy az **O. T. Rt.** gépjármű parkjába tartozó Ford Tranzitok egyrészt 1992-es, másrészt 1995-ös évjáratú kocsik voltak, de kísérletet fog tenni arra, hogy járművenként kimutatást készítsen, amely egyben tartalmazza, hogy milyen szervizelési munkát lehetett volna elvégezni, milyen költséggel, illetve nyereséggel.

A bizonyítási eljárás során a felperes egyebek mellett 18/F/1. és 18/F/2. szám alatt a márkaszervizek listáját is tartalmazó jótállási jegyeket csatolt és az elsőfokú bíróság - részben megkeresett bíróság útján - tanúként hallgatta ki **Sz. Gy.-t**, **M.V.-t**, **I.T.-t**, **K.K.-t** és **K. O.-t**.

A 2008. január 30. napjára kitűzött tárgyalást az elsőfokú bíróság a felek közös kérelmére 2008. április 7. napjának 9. órájára halasztotta, melyre a jogi képviselőket a jegyzőkönyv megküldésével szabályszerűen idézte. A 2008. április 7. napján tartott tárgyaláson a felperes szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg, annak távollétében történő megtartását kérte. Az elsőfokú bíróság a tárgyalást berekesztette és ezen a tárgyaláson ítéletet hozott.

2008. április 7-i érkeztető bélyegzővel található az iratok között a felperes 36. sorszámú előkészítő irata, melynek mellékleteként a felperes egy általa beszerzett 2008. február 12-én kelt műszaki szakvéleményt csatolt.

Az elsőfokú bíróság a 2008. április 7. napján kelt 15.G.40.052/2005/35. számú ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az

alperesnek 15 napon belül 600.000,- Ft + 120.000,- Ft áfa ügyvédi munkadíjat és az államnak külön felhívásra 810.000,- Ft bejegyzett illetéket.

Határozata indokolásában megállapította, hogy a felperes az engedményezési szerződés alapján jogutódként terjesztette elő a jóhírnév (üzleti titok) megsértésére alapított igényét, ugyanakkor a felperes nem a személyében sértett gazdasági társaság. Figyelemmel a Ptk. 328. § (2) bekezdésére a felperes erre irányuló kereseti kérelme keresetőségi jog hiányában nem megalapozott. Ennek kiegészítéseként megállapította továbbá, hogy a Tpv.-re alapított igényét a felperes a 88. § (1) bekezdésében írt hároméves jogvesztő határidőn túl terjesztette elő, ezért az elévült.

A felperes vagyoni kártérítési igénye vonatkozásában tényként állapította meg, hogy a felperes jogelődjének 2000. január 15-ig érvényes szerződése volt a **Sz. Kft.**-vel, amely megállapodás feljogosította őt a márkatípus forgalmazására és garanciális szervizelésére. Ezért jogsértőek voltak az alperes 1997. év december 18-i és azt követő felszólításai a tevékenység beszüntetésére. Az is rögzíthető a 18/F. szám alatt csatolt dokumentumok alapján, hogy az alperes az ügyfelek tájékoztatására készített 1995-ös kiadású hivatalos márkaszerviz listán szerepelt a felperes jogelődje. Erről a listáról 1999. első félévében az alperes a felperest törölte. Ezt **Sz. Gy.** tanúvallomása megerősítette. Értékelve **Sz. Gy.**, **K.K.**, **K. O.** és **I. T.** tanúvallomásait, megállapította az elsőfokú bíróság, hogy az alperes tudott a felperes érvényes alkereskedői szerződéséről egyfelől, mert annak megkötésekor azt jóváhagyólag ellenjegyezte, másfelől pedig éppen az alperes értesítette az **A. Kft.**-t és **Sz. Gy.**-t a szerződésről és **Sz. Gy.** ennek hatására mondta fel a megállapodást. Ezeket nem cáfolja **M.V.** tanúvallomása sem.

A tanúvallomások alátámasztották azt a felperesi állítást is, hogy az alperes az ügyfelek és érdeklődők részére olyan hivatalos tájékoztatást adott, miszerint a felperes nem minősül márkakereskedőnek, illetve szerviznek, ami szintén jogsértő. Az alperes jogsértő magatartásával okozati összefüggésben a felperesi jogelődöt hátrány érte. Mindezt alátámasztja **I.T.** nyilatkozata és az **O. T. Rt.** felmondólevele is.

A Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a felperest terhelte a kár összegének bizonyítása is. A bíróság a felperest felhívta arra, hogy amennyiben bizonyítási indítványt nem terjeszt elő annak igazolására, hogy az **O. T. Rt.** a perbeli időszakban évente hány Ford Transzit gépjármű, milyen munkákat igénylő szervizelését rendelte volna meg, addig az elmaradt haszon összegszerűségének megállapítására tényállás hiányában nem tud a bíróság szakértőt kirendelni.

Rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy a felperes úgy nyilatkozott, hogy a kívánt adatokkal nem tud szolgálni, ugyanakkor a bíróság álláspontja az, hogy márkaszerviz esetén elvárható a szervizelés dokumentálása. A felperes által csatolt magánszakértői vélemény a szervizmunkák és költségek elméleti szintű kimunkálását tartalmazza 1992-es és 1995-ös évjáratú Ford Transzit gépjárművek esetén. Ez a felperes tényelőadásának minősíthető és nem tartalmaz adatot a megrendelő azon gépjárműveire, azok szervizigényére, amelyeket a korábbi évek gyakorlata szerint a perbeli időszakban a felperesi jogelődhez vittek volna javításra, márpedig ezen adatok hiányában a felperest ért kár összege nem határozható meg.

Bizonyítási kötelezettségének a felperes a Pp. 141. § (6) bekezdésére történt figyelmeztetés ellenére sem tett eleget.

A perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja alapján meghatározva az alperest megillető ügyvédi munkadíj mértékét.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezést, az alperes csatlakozó fellebbezést terjesztett elő az alábbiak szerint.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra történő utasítását kérte azzal, hogy folytassa le a kár összege vonatkozásában a bizonyítási eljárást. Külön kérte a perköltségre vonatkozó rendelkezés megváltoztatását és az alperes részére megítélt ügyvédi munkadíj összegének leszállítását, mert álláspontja szerint a felperes legalább fele részben pernyertesnek minősül, mivel az elsőfokú bíróság a jogalap tekintetében keresetét megalapozottnak találta.

Kifejtette, hogy az alperesi jogellenes magatartást megállapító részében az elsőfokú bíróság ítélete megalapozott, ugyanakkor nem tett eleget a bizonyítékok értékelésére vonatkozó kötelezettségének, amikor nem adott helyt a felperes kérelmének az összegszerűség konkrét igazolására.

Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú eljárás során meghallgatott I.T. tanú egyértelműen állította, hogy százas nagyságrendű autóparkkal rendelkezett az O. T. Rt., nyilatkozott továbbá a szerződéses viszonyról. Vallomása a nagyságrend tekintetében egyértelmű volt.

Felperes előadta a fellebbezésében, hogy a több mint tíz évvel ezelőtti eseményekről már nem áll módjában dokumentumokat szolgáltatni, az O. T. Rt. is megszűnt, ezért szerezte be az igazságügyi szakértői véleményt, amellyel azt kívánta alátámasztani, hogy milyen javítások szükségesek egy-egy gépkocsinál hasonló futásteljesítmény esetén, mint amelyet az O. T. Rt. gépkocsijai futottak és amelyek kapcsán a felperesi jogelőd azokat javította. Az elsőfokú bíróság azonban nem foglalkozott a szakértői véleménnyel, noha nem állnak és nem is állhattak rendelkezésre a konkrét adatok. Ugyanakkor nem lett volna akadálya a szakértő kirendelésének, mert a felmondólevél megjelölte a gépjárművek típusát és számát, amely a konkrét gépkocsik megjelölése nélkül is alkalmas szakvélemény elkészítésére. Lehetősége lett volna az elsőfokú bíróságnak arra, hogy a minimálisan bizonyított szám és a minimálisan elvégzendő munkafázisok költségének figyelembevételével határozza meg a kár mértékét. Álláspontja szerint önmagában az, hogy a bíróság által - a felperes szerint indokolatlanul - megkövetelt tételes károkozás nem volt bizonyítható, nem eredményezheti a teljes kártérítés elutasítását.

Végül utalt arra, hogy a legutolsó tárgyaláson a BKV sztrájk miatt nem tudott megjelenni, azonban ezzel kapcsolatos igazolási kérelmet nem terjesztett elő.

Az alperes csatlakozó fellebbezésében a Fővárosi Bíróság ítélete indokolásának megváltoztatását kérte akként, hogy állapítsa meg a másodfokú bíróság, hogy az alperes nem tanúsított jogellenes magatartást.

Arra hivatkozott, hogy iratellenesen rögzítette az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásában, hogy az alperes olyan tájékoztatást adott, amely szerint a felperes nem tagja a Ford hálózatának. Megítélése szerint a felperes ezt nem tudta bizonyítani. Ugyanez mondható el az állítólagos márkakereskedői listáról is, e körben a tanúk vallomása - az ítéletben foglaltakkal ellentétben - nem támasztja alá a felperes előadását.

Fenntartotta az elsőfokú eljárásban is képviselt álláspontját a jogellenesség és a felróhatóság hiánya tekintetében hangsúlyozva, hogy kizárt az alperesi felróhatóság, mivel az alperesnek nem kellett, hogy tudomása legyen az alkereskedői szerződésekről.

Fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság megalapozott érdemi döntésének helybenhagyását kérte. Kifejtette, hogy a 2001-ben indult perben abszurd az a felperesi hivatkozás, hogy nem kapott lehetőséget a tényállításai, így a kár összegének bizonyítására. Megalapozott kártérítési igényt nem lehet alapítani a felperes által csatolt magánszakvéleményre, amely csupán arról nyilatkozik, hogy egy - adatokkal egyébként nem igazolt - flotta - légből kapott - futásteljesítményű gépjárműveinek szervizelése milyen összegbe került volna. A szakvélemény az ezzel elérhető vállalkozói haszonról is csak indirekten nyilatkozik. A felperesnek megfelelően bizonyítania kellett volna a százas nagyságrendű autópark meglétét és annak garanciális voltát is. Nem garanciális járműveket a tulajdonosok nem feltétlenül javíttatnak márkaszervizben. A szerződés megszűnésével kapcsolatban a felperesnek azért nem lehet kárigénye, mert ez a szokásos üzleti kockázat körébe esik.

Megalapozatlan az a fellebbezési érvelés is, hogy tíz év elteltével nem várható bizonyíték csatolása a felperestől, hiszen a pert 2001-ben indította meg, vagyis csupán három évvel azelőtti dokumentációról lenne szó.

A felperes a csatlakozó fellebbezésre tett ellenkérelmében, annak megalapozatlanságát hangsúlyozta és előadta, hogy a felperes jelenleg is végez flottaszolgáltatásban javítást, ami jelen esetben 26 db Ford Tranzit gépkocsi javítására vonatkozik, tehát adott esetben, amennyiben a bíróság úgy látta volna, hogy önmagában a szakértői vélemény nem elégséges, akár a jelen állapotok figyelembevételével lefolytathatta volna a bizonyítási eljárást a jelenlegi javítási feladatok, azok költsége alapján, a peridőszakra vonatkoztatva. Ez azonban szakkérdés.

Nem valós az alperes azon hivatkozása, hogy nincs márkakereskedői lista, hiszen ilyen listát minden szervizkönyv tartalmaz. Erre vonatkozó kötelezettséget jogszabály ír elő, az adott időszak tekintetében a 117/1991. (IX.10.) Korm. rendelet 9. § (2) bekezdés d) pontja. A listáról való lekerülés egyenértékű azzal, hogy a cég nem márkakereskedő, tehát sem gépjármű értékesítéssel, sem alkatrész forgalmazással, sem szakszerviz szolgáltatással nem foglalkozhat.

A másodfokú tárgyaláson a felperes jogi képviselője előadta azt is, hogy sikertelenül kísérelte meg a hatóságoktól az O. T. Rt. gépkocsiparkjának számszerű igazoltatását, azonban álláspontja szerint a bíróság megkeresésére ezek az adatok beszerezhetők lettek volna.

Az alperes jogi képviselője szintén a másodfokú tárgyaláson rámutatott arra, hogy a felperes az elsőfokú eljárásban arra irányuló bizonyítási indítványt sem terjesztett elő, hogy a bíróság keresse meg a hatóságokat, továbbá nem igazolta a saját sikertelen eljárását. A 117/1991. (IX.10.) Kormányrendelet 9. §-a vonatkozásában előadta, hogy bár annak értelmében a jótállási jegyen a termelő (importáló) köteles feltüntetni a javítószolgálat nevét és címét, nem kötelezi a jogszabály e körben a termelőt kimerítő felsorolásra, így e jogszabályhely alapján a felperes nem követelheti alanyi jogára hivatkozással azt, hogy őt a jótállási jegyen márkakereskedőként feltüntessék.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési és csatlakozó fellebbezési kérelem és az ellenkérelmek korlátai között bírálta felül, így a Tpvt. rendelkezéseire alapított nem vagyoni kártérítési igényt elutasító ítéleti rendelkezés felülvizsgálata nem képezhette a másodfokú eljárás tárgyát.

Megállapította a Fővárosi Ítéltábla, hogy a jogorvoslati kérelmek nem alaposak.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és helytálló jogi következtetéssel utasította el a keresetet azzal, hogy érdemben megalapozott az ítélet alperesi jogellenes magatartásra vonatkozó indokolása is.

A felperes fellebbezése kapcsán az alábbiakra mutat rá a másodfokú bíróság.

Az elsőfokú bíróság első ízben a 2006. október 16-án a tárgyaláson kihirdetett végzésében hívta fel a felperest a kár összegére vonatkozó bizonyítékai 15 napon belüli előterjesztésére, figyelmeztetve a Pp. 141. § (6) bekezdésében írt jogkövetkezményekre. A felperes ismételt bírói felhívás ellenére sem tett eleget a felhívásnak. Az elsőfokú ítélet 2008. április 7-én született, így nem hivatkozhat a felperes alappal arra, hogy nem volt lehetősége a bizonyításra.

Osztotta a másodfokú bíróság az alperes fellebbezési ellenkérelmében írtakat, miszerint a keresetet a felperes 2001-ben terjesztette elő és már az eredeti kereseti kérelmében jogfenntartó nyilatkozatot tett kárigénye későbbi bejelentésére. A perbeli időszakra (1998. január-2000. január 15.) vonatkozó, illetve az ezt megelőző évekre az üzleti nyereségét alátámasztó dokumentumok megőrzése joggal lett volna elvárható tőle.

Egyetért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság e körben kifejtett álláspontjával is, hogy a felperestől mint márkaszerviztől elvárható lett volna a szervizelési munkák megfelelő dokumentálása, amely adatok szolgáltathattak volna alapot az elmaradt haszon címén érvényesített kárigénye megállapításához.

A felperes a 36. sorszám alatt szakvéleményt csatolt, amelyből megállapítható, hogy azt a szakértő a felperes által megadott az elsőfokú eljárásban is ismert adatok alapján készítette el. Ezért alappal tekintette a szakvéleményt az elsőfokú bíróság elméleti jellegű munkának és helyesen értékelte akként, hogy az a felperest ért károsodás mértékének megállapítására nem alkalmas.

Itt jegyzi meg a másodfokú bíróság, hogy a felperes által csatolt magánszakértői vélemény, illetve a felperes ezzel egyidőben benyújtott előkészítő iratának

ismertetése a tárgyalási jegyzőkönyv szerint nem történt meg, ezek csatolását az elsőfokú bíróság az ítéletében rögzítette és egyben értékelte is azokat. A felek az ismertetés elmaradását azonban jogorvoslati kérelmükben nem kifogásolták, a szakvéleményben foglaltakra az alperes a csatlakozó fellebbezésében érdemben reagált. Erre is tekintettel a másodfokú bíróság az eljárási szabálysértést nem tekintette olyan súlyúnak, amely alapot adott volna az elsőfokú bíróság ítéletének ez okból történő hatályon kívül helyezésére a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján.

A felperes fellebbezésében kifejtett azon álláspontja kapcsán, hogy a ma már be nem szerezhető konkrét gépjárműszám és az egyes gépkocsikra lebontott javítási költségek hiányában a bíróságnak a minimálisan bizonyított szám és a minimálisan elvégzendő munkafázisok költségei alapján kellett volna a kár mértékét figyelembe vennie, illetve e körben a szakértőt kirendelnie, rámutat a másodfokú bíróság arra, hogy ez - tartalma alapján - általános kártérítés megállapítása iránti kérelemként értékelhető. Általános kártérítés megállapítását ugyanakkor a felperes az elsőfokú eljárás során nem kérte.

A Ptk. 359. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, ha a kár mértéke - akár csak részben - pontosan nem számítható ki, a bíróság a károkozásért felelős személyt olyan összegű általános kártérítés megfizetésére kötelezheti, amely a károsult teljes anyagi kárpótlására alkalmas.

A fenti rendelkezés azonban a Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint jelen ügyben nem alkalmazható, ugyanis a kár mértéke, a felperes elmaradt haszna gondos felperesi magatartás és megfelelő bizonyítási indítványok alapján lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként kiszámítható lett volna.

Általános kártérítés megítélésére pedig az e körben kialakult bírói gyakorlat alapján kizárólag abban az esetben kerülhet sor, ha a kár mértéke, annak jellegére, természetére figyelemmel pontosan nem számítható ki. Nem alkalmazható azonban akkor, ha a kár összege azért nem határozható meg, mert a felperes az erre vonatkozó bizonyítási kötelezettségének nem tud eleget tenni (BH 1998/278.).

Megalapozottan mellőzte az elsőfokú bíróság a szakértő kirendelését is. A Pp. 181. § (1) bekezdése értelmében a bíróságnak a szakértővel mindazokat az adatokat közölnie kell, amelyekre a feladatának teljesítése végett szüksége van. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a bíróság a kirendelő végzésben ismerteti a megállapított tényállás lényegét. Mivel a felperes a bíróság felhívására a szakvélemény elkészítéséhez szükséges tényeket nem közölte, illetve nem igazolta, adatok hiányában a szakértőtől értékelhető vélemény nem lett volna elvárható.

Nem alapos érdemben a felperes perköltség mértékének leszállítására irányuló fellebbezési kérelme sem. Nem tekinthető ugyanis a felperes részben pernyertesnek abból az okból, hogy kártérítési igénye egyik konjunktív feltételét, az alperesi jogellenes magatartást sikerrel bizonyította, mivel a további feltételek bizonyítatlansága a teljes kereseti követelés elutasításához vezethet.

Annyiban módosítja a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását e körben, hogy a kereset benyújtásának időpontjára tekintettel az ügyvédi munkadíj

összegének megállapítására a 8/2002. (III. 30.) IM rendelet az irányadó, amely szerint az ügyvédi munkadíjat a bíróság mérlegeléssel állapítja meg.

Az elsőfokú bíróság pedig érdemben helytállóan értékelte az alperes jogi képviselője által kifejtett munkát, annak színvonalát, a hosszú pertartamot és azt, hogy a felperes a keresetét többször is megváltoztatta. Az elsőfokú bíróság által megállapított ügyvédi munkadíj mindezekkel és a pertárgy értékével arányban áll.

Érdemben megalapozatlannak találta a másodfokú bíróság az alperes ítélet indokolása ellen benyújtott csatlakozó fellebbezését is az alábbiak szerint.

A rendelkezésre álló okirati bizonyítékok és a tanúvallomások okszerű mérlegelésével jutott az elsőfokú bíróság arra a megalapozott következtetésre, hogy az alperes, bár tudott a felperesi jogelőd **Sz. Kft.**-vel fennálló érvényes alkereskedői szerződéséről, mégis olyan tájékoztatást adott az ügyfeleknek, hogy a felperesi jogelőd nem tagja a Ford hálózatnak.

Alaptalanul hivatkozott az alperes a csatlakozó fellebbezésében arra, hogy a felperes nem bizonyította, hogy kinek, mikor, milyen tartalmú tájékoztatást adott az alperes. A felperes előadását egyrészt alátámasztotta e körben **K.O.** és **I.T.** tanúvallomása, az **O. T. Rt.** felmondó levelének tartalma és a felmondás időpontja, de maguk az ebben az időszakban kelt alperesi felszólító levelek is, miszerint az alperes „semmilyen formában nem támogatja” a felperesi jogelőd tevékenységét.

Sz. T. tanúvallomása e körben önellentmondásos volt. Egyszer úgy nyilatkozott, hogy az alperes megkeresésére mondta fel a felperessel kötött alkereskedői szerződést a területi beosztás változása miatt, másrészt viszont előadta, hogy úgy tájékoztatta az alperest, hogy nincs is alkereskedői szerződése a felperessel, mert „megfeledezett róla”, a felmondást mégis elküldte a felperesi jogelődnek, stb. Helytállóan értékelte ezért az elsőfokú bíróság ezt a tanúvallomást akként, amely nem támasztja alá azt az alperesi előadást, hogy az a alperes nem tudott, illetve gondos eljárás mellett sem tudhatott a felperesi jogelőd érvényes alkereskedői szerződéséről.

M.V. tanúvallomásában a felperes által hivatkozott lista kapcsán előadta, hogy egy ún. belső lista létezett az alperesnél. Ez alapján adtak azon ügyfelek részére telefonos vagy írásos tájékoztatást a Ford márkakereskedőkről.

Az alperesi felszólító levelek tartalmát és az alperes perbeli előadását értékelve és összevetve az egyéb bizonyítékokkal nem kétséges, hogy az alperes már a felmondást megelőző időszakban is olyan tájékoztatást nyújtott harmadik személyek felé, hogy a felperesi jogelőd nem jogosult márkakereskedőként, illetve szervizként működni.

A szervizkönyvekben szereplő lista kapcsán azonban rögzíti a Fővárosi Ítéltábla, hogy a felperes által 18/F. szám alatt csatolt szervizkönyvek a felperesi előadást annyiban nem támasztják alá, hogy bár az 1998-as évjáratú Ford Escort gépkocsi szervizkönyve valóban már nem tünteti fel márkakereskedőként a felperesi jogelődöt, szemben a korábbi szervizkönyv listájával, ugyanakkor az utóbbiban szereplő lista már csak a főkereskedőket tartalmazza, és a felperesi jogelőd főkereskedő soha sem volt. E körben elfogadta a másodfokú bíróság azt az alperesi érvelést, hogy a vonatkozó Kormányrendelet a termelőt (importőrt) nem valamennyi javítószolgálat kimerítő feltüntetésére kötelezi, és a Ford által ebben az időszakban

bevezetett fő- illetve alkereskedői hálózat mellett ezért nem jogszabályba ütköző, illetve nem diszkriminatív az alperes által alkalmazott megoldás, kizárólag a főkereskedők feltüntetése. Mindez azonban nem változtat az alperes fentebb kifejtett magatartásának jogellenes minősítésén.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - a fellebbezésben és a csatlakozó fellebbezésben kifejtettek kapcsán kiegészített indokolással - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Sem a per érdemére vonatkozó fellebbezés, sem az indokolás ellen benyújtott csatlakozó fellebbezés nem vezetett eredményre. A bíróság a pernyertesség-pervesztesség arányát azonban a jogorvoslati kérelmek alapján nagyobb részt az alperes javára ítélte megállapíthatónak és a 10.000.000,- Ft fellebbezési pertárgyérték figyelembevételével, és a 8/2002. (III. 30.) IM rendelet alkalmazásával mérlegeléssel 150.000,- Ft + 20 % áfa ügyvédi munkadíj megfizetésére kötelezte a felperest az alperes javára a Pp. 239. §-a folytán alkalmazandó Pp. 81. § (1) bekezdése alapján azzal, hogy az ezt meghaladó költségeiket a felek maguk viselik. A felperes a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megfizetésére az állam javára.

Budapest, 2008. év november hó 20. napján

álinkásné dr. Mika Ágnes sk.
a tanács elnöke

. Tibold Ágnes sk.
előadó bíró

. Kurucz Zsuzsánna sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági tisztviselő